

آلمان شرقی «سرزمین درخشان» نشده است!

این کشور آمده است. اقتصاددانان آلمان به رغم موفقیت‌های چشم‌گیر سیاسی ناشی از وحدت به وقایعی که بر آلمان شرقی گذشته است با دیده تردیدی نگردند. «هاسن وارنر سین» رئیس انستیتو تحقیقاتی «ایفو» در مونیخ اخیراً با اعلام این‌که وحدت دو آلمان «یک شکست اقتصادی» بود جنجالی بزرگ در آلمان و رسانه‌های گروهی این کشور به راه انداخت. گرچه پاره‌ای از اقتصاددانان وضعیت را با این میزان از بدبینی ارزیابی نمی‌کنند، ولی متفق‌القولند که موفقیت‌های اقتصادی شرق آلمان به موازات موفقیت‌های سیاسی به پیش نرفته است. «هلموت کوهل» صدراعظم پیشین آلمان و معمار وحدت دو آلمان در سال ۱۹۹۰ وعده داده بود که آلمان شرقی ظرف سه یا چهار سال به «سرزمین درخشان» تبدیل خواهد شد که این وعده تحقق نیافت. نرخ بیکاری روی رقم ۱۷ درصد در ایالات سابق آلمان شرقی ثابت مانده

ساکسونی انتخاب شده است می‌گوید: «وحدت آلمان تظاهری استثنائی از اتحاد ملی بود، در اوایل بنظر نمی‌رسید که بخش‌های مقتدر و ثروتمند آلمان حاضر باشند از بخش‌های فقیر و ضعیف آلمان حمایت کنند ولی چنین اتفاقی نیفتاد و جمعیت دو آلمان به عنوان یک واحد مصمم به وحدت تحقق بخشید.» این اقدام نتیجه تمایل به ایجاد تغییرات رادیکال در میان مردم و سیاستمداران آلمان غربی بود و به همین دلیل آلمان شرقی خیلی سریع وارد جریان اصلی سیاست‌های آلمان غربی شد و شهروندان آن به زودی موفق به کسب مقامات بالای سیاسی در آلمان متحد شدند. برای مثال، «آنجلا مارکل» که در ماه آوریل به رهبری اتحادیه دمکرات مسیحی انتخاب شد از اهالی آلمان شرقی است و نیز «ولفگانگ تیرس»، از اعضای حزب سوسیال دمکرات و رئیس کنونی پارلمان آلمان، از شرق

«کریستین وگت» با موهای مرتب و شلوار چین خوش دوخت از هر لحاظ به یک مدیره موفق بازرگانی در آلمان شباهت دارد. «وگت» مدیر شرکت شرق و غرب لباس‌های چین است که یک فروشگاه بزرگ در مرکز خرید گالری «گوت» در شهر «جنا» دارد. سخت است که باور کرد که وی تنها ده سال قبل و تقریباً در همین نقطه که امروز فروشگاه او واقع است یک منشی معمولی در کارخانه‌ای بود که امروز اوراق شده است. «وگت» می‌گوید: «امروز کاملاً راضی و موفق هستم و آشکارا احساس می‌کنم که زندگی بهتر شده است.» با یک ساعت رانندگی به طرف شمال، در یک شهر قدیمی صنعتی به نام «ولفن»، یک شیمی‌دان محقق به نام «هلموت اوتلوسکی» به عنوان راهنمای یک موزه، که شغلی است دولتی، به سختی امرار معاش می‌کند. «اوتلوسکی می‌گوید: «بیشتر دوستان من بی‌کارند، من نمی‌توانم به آینده نگاه کنم، زیرا ما آینده‌ای نداریم.»

دو شهر «جنا» و «ولفن» نمادهایی از دو جریان نامتعادل در شرق آلمان هستند که ده سال قبل، پس از فروریزی دیوار برلین به غرب آلمان پیوستند. در سوم اکتبر سال ۱۹۹۰ جمهوری دمکراتیک سابق آلمان موجودیت خود را از دست داد و جذب سرزمین غربی آلمان شد و دیری نپایید که شهروندان آلمان شرقی سابق از مزایای مارک آلمان، مزایای اجتماعی غربی و آزادی‌های مدنی جدید برخوردار شدند، ولی ظاهر شدن نهادهایی چون شهرهای «ولفن» و «جنا» نشان داد که توسعه شرق آلمان تا چه حد با مشکلات پیچیده روبه‌رو است. با هر معیار و محاسبه‌ای وحدت آلمان یک موفقیت سیاسی غیرقابل انکار است. «کورت بیدنکوف» سیاستمداری که به نخست‌وزیری ایالت

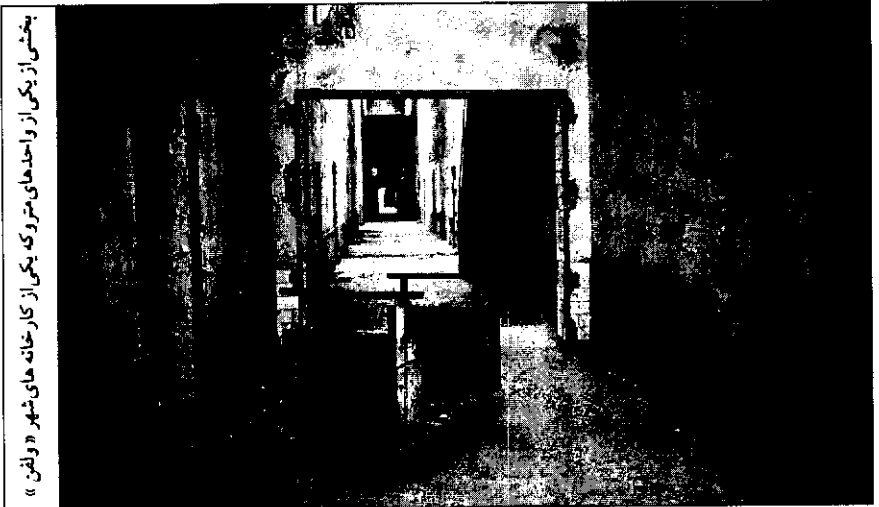

مرکز خرید گالری «گوت» در شهر «جنا»

«جن اپتیک» او توانست بیشترین پولی را که هزینه کرده بود از طریق خرید و فروش و توسعه املاک بازگرداند و مجدداً در شرکت سرمایه‌گذاری کند.

«اسپات» به دلیل همان ارتباطاتی که با دولت داشت موفق شد یک و نیم میلیارد دلاری از دولت دریافت کند. دوسوم این پول صرف پرداخت بدهی‌های «جن اپتیک» و بازخرید و بازنشستگی کارکنان شد و بقیه آن را پرداخت به شرکتهای آلمان غربی برای ورود به بازار آلمان شرقی اختصاص یافت. این استراتژی یکی از اقدامهای تهورآمیز «اسپات» در توسعه آلمان شرقی بود، چرا که هیچ شرکت آلمان غربی آماده نبود به بازار سنتی و فرسوده شرق که با وضع آن هیچ آشنائی نداشت، وارد شود.

هدف «اسپات» از مشارکت دادن شرکتهای غربی در فعالیتهای شرق در حقیقت نوعی بازاریابی برای کالاهای تولید شده در شرق، در غرب آلمان بود که «اسپات» با حیرت متوجه شد در این امر موفق شده است. امروز «جن اپتیک» یک شرکت موفق است که فروش آن سالانه بیست در صد افزایش دارد و سی درصد بر سودآوری شرکت افزوده شده است. «اسپات» انتظار دارد این شرکت در چهار سال آینده با قدرت رشد کند. امروز شرکت «جن اپتیک» صاحب یکصد شرکت جداگانه در سه بخش تولیدی است، بخش اول دارای تخصص در تولید ابزار لیزری است، بخش دوم برای دو بخش دیگر لوازم و ماشین‌آلات می‌سازد و بخش سوم به سرمایه‌گذاری در همه فعالیتهای شرکت اشتغال دارد. سهام «جن اپتیک» اینک در بورس فرانکفورت عرضه می‌شود.

و آن را به دو بخش تقسیم کرد: بخش اول برای تولید عدسی و تلسکوپ که با همان نام «کارل زایس» وارد بازار می‌شد و بخش دیگر شرکتی جدید بود تحت عنوان «جن اپتیک» به سرپرستی و مدیریت خود «اسپات» که فرآورده‌های دیگری تولید می‌کرد. «اسپات» کار را با تعطیل کردن بیشترین خطوط تولید «جن اپتیک» آغاز و شانزده هزار از کارکنان شرکت را که نیمی از نیروی کار شرکت بود، بازخرید کرد. «اسپات» که از اعضای عالی‌مقام حزب حاکم دمکرات مسیحی بود موفق شد با ارتباطاتی که با دولت داشت مناسبات گسترده‌ای میان شهر «جنا» و «بن» پایتخت آلمان در آن سالها برقرار کند. «اسپات» ۱۵ تن از مدیران برجسته آلمانی را از غرب به شرق آورد و نه تنها موفق به طراحی در نوسازی «جن اپتیک» شد، بلکه تمام شهر تحت تأثیر اقدامات او قرار گرفت. او ساختمان اصلی کارخانه را در مرکز شهر «جنا» به یک مرکز بزرگ خرید، دفاتر اداری و دانشگاه تبدیل کرد و برای توسعه شهر توانست پانصد میلیون دلار پول جمع‌آوری کند. در دو سال اول فعالیت

است که تقریباً دو برابر نرخ بیکاری در ایالات غربی آلمان است. با عدم تحقق وعده‌های آلمان غربی برای تخصیص پانصد میلیارد دلار برای توسعه شرق آلمان، این نرخ باز هم بالاتر خواهد رفت.

اگر بختی برای تبدیل صنایع کهنه شرق آلمان به تکنولوژی پیشرفته باشد امیدی است که به یک مرد، یعنی «لوتر اسپات» بسته شده است. «اسپات» سابقاً نخست‌وزیر ایالت غربی بادن - ورتمبرگ بود. او در سال ۱۹۹۱ مأموریت یافت صنایع عظیم «کارل زایس» سازنده دوربینهای عکاسی و میکروسکوپ‌های معروف زایس را در شرق آلمان احیاء کند. «اسپات» اخیراً گفته است که وضع این صنایع را فاجعه‌آمیز دیده است.

صنایع زایس در دوران حکومت کمونیست‌ها سالانه سیصد میلیون دلار فروش داشت، اما مردم آلمان غربی رغبتی به خرید محصولات آن نداشتند و ساکنان بلوک شوروی نیز قادر به خرید این محصولات نبودند. «اسپات» برنامه‌ای برای بازسازی این صنایع ارائه داد

بخشی از یکی از واحدهای متروکه یکی از کارخانه‌های شهر «ولتر»

لیست محصولات

- زونکن دبرخانه
- تاس‌ساز سان
- چسب‌زده
- زونکن آراضو
- آبوم
- جدول
- نظایه
- نظایه
- مجموعه
- حصص‌داری
- ابزار هنر و مجسمه
- ابزار تولید
- پوشاک
- حقوق و دستمزد
- اموال

شرکت فرامطلق (سهامی خاص)

کارآمدترین مرکز جهت ارائه:

- نرم‌افزارهای تصویری آرشیو، دبرخانه و پایگتی، گردش مکانیات، ایجاد بانک اطلاعاتی
- نرم‌افزارهای تجاری خرید، فروش، انبار، کنترل حسابهای بانکی و مشتریان، حسابداری حقوق و دستمزد، اموال

زونکن

صداهای زونکن نه!

تهران ۱۳۳۸ - خیابان ولی عصر - مقابل پارک ساهو - شماره ۱۰۵۰۶ - واحد ۳۰۸
 تلفن: ۷-۷۰۴۱۴۷ - فاکس: ۷۱۴۷۰۷ - E.MAIL: fmotlagh@neda.net

کنیم و هرچه می‌خواهیم آزادانه خریداری کنیم، مشکل اینجاست که پولی برای این کارها نداریم.»

وقتی از کارگران بیکار سؤال می‌شود چرا برای یافتن کار به نقاط دیگر آلمان نمی‌روند؟ می‌گویند پولی برای سفر ندارند، زیرا حقوق بیکاری آنها مدت‌هاست قطع شده و امروزه زندگی آنها، به اتکاء کمک‌های بسیار ناچیز دولت می‌چرخد.

کارگران بیکار شده شهر ولفن اغلب در سنین چهل یا پنجاه سالگی هستند و در سطح پائینی از دانش فنی قرار دارند، بنابراین ممکن نیست دیگر هرگز در طول زندگی کاری پیدا کنند، مگر آن‌که دولت برای اشتغال آنها برنامه ریزی کند.

بیکاری میان کارگران شهر موجب شده است که آنها تنفر عمیقی نسبت به خارجی‌ها که معمولاً به دلیل قانع‌تربودن دارای شغل هستند پیدا کنند و به سوی احزاب افراطی راست رانده شوند. دو تن از کسانی که در ماه ژوئن گذشته در شهر «دسائو» یک آفریقایی را کشتند از ساکنان شهرک «ولفن نورد» بودند.

«بورن» شهردار «ولفن» می‌گوید حدود ۱۷ درصد از رأی دهندگان «ولفن» و ۳۰ درصد از رأی دهندگان شهرکهای اطراف از حزب اتحادیه مردم آلمان که یک حزب افراطی مخالف مهاجران است، حمایت می‌کنند. حکومت «گرهارد شرودر» دولت «هلموت کوهل» را متهم می‌کند که در گذشته اشتباهات بزرگی مرتکب شده است، از جمله آن‌که در مورد صنایع ساختمانی از طریق پرداخت سوبسید های هفتک راه افراط پیموده که نتیجه آن ورشکستگی‌های کنونی و خالی ماندن ساختمانهای اداری و مسکونی است. با آن‌که در شهرهای شرق آزدیاد ساختمان آشکارا به چشم می‌خورد، صنایع ساختمانی روندی قهقراشی دارد.

شرودر صدراعظم آلمان اخیراً از ایالات شرقی آلمان دیدن کرد. در پایان این دیدار پیام او ساده بود: «راه طولانی است و ایالات آلمان شرقی سابق تنها نیمی از این راه را پیموده‌اند.»

مأخذ: مجله تایم، ۹ اکتبر ۲۰۰۰
برگردان از بخش ترجمه «گزارش»

نرخ بی‌کاری در شرقی آلمان واحد دو برابر قسمت غربی این کشور است

که مارک کافی در اختیار نداشتند قادر به خرید محصولات شرکت نبودند و آن دسته از مردم نیز که مارک کافی داشتند ترجیح می‌دادند از محصولات پیشرفته‌تر «کداک» و «فوجی» ساخت آلمان غربی خریداری کنند و بدین ترتیب «اورو» ورشکست شد. یک شرکت آلمان غربی بنام «پیکسل نت» سعی دارد بار دیگر «اورو» را احیاء کند و آن را تبدیل به صنایع تولید چاپگرهای عکس‌های دیجیتال در مقطع خروجی اینترنت سازد. این یک نوآوری جالب توجه است ولی امروز «اورو» تنها شصت پرسنل دارد و اکثر کارگاه‌ها و اتاقهای شرکت متروکه شده است و امکاناتی برای تولید ندارد.

«لوتزیورن» شهردار «ولفن» می‌گوید شهر بر اثر تغییر شیوه اقتصاد چهل هزار شغل را از دست داده است. در دوران کمونیسم بسیاری از کارگران از نقاط مختلف آلمان شرقی به این شهر می‌آمدند و در آپارتمانهای پیش‌ساخته که «ولفن نورد» نامیده می‌شد به طور دسته جمعی زندگی می‌کردند. در پی از دست رفتن مشاغل، جمعیت «ولفن» از ۴۲ هزار نفر در سال ۱۹۹۰ به ۲۲ هزار نفر در حال حاضر کاهش یافت. نرخ بیکاری در «ولفن نورد» رسماً ۲۵ درصد اعلام شده ولی نزدیک به ۵۰ درصد است و به دلیل فروریزی سیستم مالیاتی شهر، شهرداری «ولفن» مجبور به باز خرید چهارصد نفر از کارکنان خود شده است.

کارگران اخراجی برای گذران اوقات بیکاری در میخانه‌ای بنام «ال کاپون» (کانکستر معروف آمریکایی) جمع می‌شوند و به میخوارگی می‌پردازند.

یکی از کارگران در حال نیمه‌مستی به شوخی می‌گوید: «اتحاد دو آلمان چیز بدی نیست، ما امروز می‌توانیم آزادانه سفر

«جنا» یک شهر دانشگاهی است و در خیابانهای آن بسیاری از ساختمانها به دانشکده‌های مختلف، به ویژه انستیتوهای فیزیک هسته‌ای و میکروبیولوژی اختصاص دارد. یک سوم ساکنان شهر یکصد هزار نفری، «جنا» نیروی کار متخصص و یا دارای مدارک دانشگاهی هستند، با اینحال این شهر بدون «اسپات» نمی‌توانست به این درجه از توسعه نائل شود. «اسپات» با ارتباطاتی که با غرب آلمان داشت موفق شد استعدادهای مدیریتی گسترده‌ای را از غرب آلمان به شرق بکشاند و شیوه‌ای جدید از زندگی را در «جنا» بنانند.

«اسپات» می‌گوید: «وقتی با پانزده تن از یاران خود وارد «جنا» شدیم مجبور شدیم در یک خانه ساکن شویم زیرا در شهر هتلی وجود نداشت.» امروز نود درصد از مدیران شهر جنا از غرب آلمان به این شهر می‌آیند. تقریباً روش زندگی نیمی از مردم شهر ظرف ده سال گذشته متحول شده است، برخلاف اکثر شهرهای شرق آلمان جمعیت شهر «جنا» به جمعیت سال ۱۹۹۰ رسیده است، زیرا دیگر کسی شهر را در جست‌وجوی کار و رفاه ترک نمی‌کند.

... و یک شهر مفلوک

نمی‌توان باور کرد که شهر «ولفن» نیز روزی یک مرکز تکنولوژی پیشرفته بوده است. سابقه صنایع تولید فیلم رنگی در این شهر به سال ۱۹۲۶ در این شهر برمی‌گردد. «ولفن» قبل از تجزیه آلمان مرکز صنایع غول پیکر «آگفا» بود. پس از ایجاد دیوار برلین در سال «۱۹۶۱ آگفا» تشکیلات خود را به غرب آلمان منتقل کرد و ماشین‌آلات باقیمانده به دست کارشناسان آلمان شرقی به مالیکت شرکتی به نام «اورو» که شرکتی دولتی بود، درآمد. این شرکت پانزده هزار تن را به استخدام خود درآورد و تقریباً تمام محصولات خود را به اتحاد شوروی می‌فروخت. پس از فروریزی دیوار برلین «هلموت کوهل» صدراعظم آلمان با تصمیم شجاعانه خود مبنی بر جایگزین کردن مارک آلمان غربی به جای پول آلمان شرقی، بنیادهای شرکت «اورو» را به لرزه درآورد. مشتریان قبلی محصولات این شرکت